

SLOVENSKI NAROD.

časja vsak dan zvečer izvzemši stideje in praznike ter večja po pošti prejemam za avstro-ogranske dežele za vse leto 25 K., za pol leta 13 K., za četrt leta 6 K. 50 h., za en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četrt leta 6 K., za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četrt leta 6 K. 50 h., za en mesec 1 K. 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na narodbo brez istodobne vročitljive naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petekostope peti-vrste po 14 h., te se oznanila tiska enkrat, po 12 h., te se tiska dvakrat in po 10 h., te se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knaflovih ulicah št. 5. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Dijaško gibanje v Gradcu.

(iz visokošolskih krogov.)

I.

Predno informiramo slovensko javnost o zadnjih dogodkih na graški univerzi, zdi se nam potrebno nekoliko odgovoriti na »Slovenčev« izvajanja v zadnjih dneh, posebno na uvodnik z dne 18. majnika.

V potu svojega obraza se trudi neko klerikalno revče, da bi streslo svoj žolč na jugoslovanske akademike, ki so nastopili v zadnjem boju tako energično na plan. Spodika se nad shodom sklicanim po § 2. To je vendar vseeno, ali se vrši takšen shod tako ali tako — koga naj bi se bali! Morda slovenskih klerikalnih akademikov, ali pa celo nemških klerikalcev, katerih je na graški univerzi še manj, kot slovenskih. Jugoslovanskemu dijaštvu se je šlo tu predvsem za to, da ni bilo treba čakati na dovoljenje za shod, ker stvar je bila nujna.

Sicer je pa postransko vse to. Gre se za važnejšo zadevo, kakor za aranžma shoda: »Slovenec« je naredil že v eni številki pretečenega tedna lep uvod v vsem duhovitostim ponedeljkove številke. Priobčil je namreč o Wahrmundovi aferi članek, katerega prvi stavek sam je obsegal celih 11 p. s o. v. k., torej število, v katerem ga ne prekosijo niti nemški klerikalni listi. V ponedeljkovi številki pa se je vrgel na močnejše argumente, kajti po puhlem uvodu je prešel na Frischaufov afero, katera je — žalibog — tako malo lepo končala. Ali krivda o tem ne zadene jugoslovanske dijaške Omladine, katera je sedaj nastopila v svoji resoluciji tako proti klerikalcem, kator tudi proti nemškim buršem — čemu ne objavi katoliški »Slovenec« cele resolucije? ampak vse druge faktorje. Zakaj pa se takrat vrli graški klerikalni »Zarjani« niso ganili in se zavzeli za prof. Frischaufa? Zdi se nam, da so se te svoje dolžnosti šele danes spomnili, ko so jo hoteli izrabiti proti svobodomiselnemu dijaštvu. Kje ste bili takrat vi branitelji svobode in poštenosti? Spali ste takrat in molčali, kator delate to tudi danes!

Sicer pa danes ne spijo — ne maramo jim delati krivice. Kakor ravnokar poročajo listi, boriti se nameščajo odslej i »Zarjani« na strani nemških klerikalcev proti nemškim buršem in še bolj seveda proti svobodi znanosti na visokih šolah.

Prav bo to prišlo posebno graškim klerikalnim Karolincem, kateri rabijo nujno pomoči, ker jih je samih premalo. Pa to le tako mimogrede, zato da omenimo, da se naši klerikalci vežejo faktično z Nemeji, med tem, ko nastopajo drugi Jugoslovani povsem samostojno in pošteno, — kajti potegnejno se tudi za nemške klerikalne dijake takrat, kadar se tem godi krivica od strani nemških buršev. Primerjaj spodnji memorandum!

»Slovenec« bi tudi silno rad izvedel za imena onih svobodomiselnih jugoslovanskih akademikov, ki so se »dejansko zavzemali za Wahrmundum«, kakor se blagovoli izraziti. Mi bi mu v njegove denuncijantske svrhe iz srca radi postregli z imeni, ker se ne bojimo klerikalnih groženj, pa preveč bi bilo imen. Če namreč upoštevamo, da so bili na shodu zastopani vsi organizirani jugoslovanski akademiki — in teh je okrito — poleg tega pa še domalega vsi »divjaki«, bi število previško naraslo. Pač pa predlagamo »Slovenec«, naj od števila 400, kolikor bo vseh Jugoslovanov na graški univerzi, odšteje 20 »Zarjanov« in si ogleda njih imena, tedaj bô izvedel za število in za imena vseh onih, ki se strinjajo z resolucijami sprejetih na zadnjem shodu. In lahko prične na sam priobčevati ta imena!

Po teh uvodnih besedah, ki so imele v prvi vrsti polemičen namen, nekaj besedi v informacijo o sobotnih dogodkih.

II.

V soboto, dne 16. t. m. je bila napovedana na univerzi promocija nekega Karolincea. Ker je bilo pričakovati, da pride med klerikalci in med burši do pretepa, kakor se je to doslej vedno pri takšnih prilikah zgodilo, če so klerikalci v srednjeviški maškeradi burševski s »šlagerji« nastopili, se je sklenil kompromis med rektorjem in burši v tem smislu, da pridejo Karolinci sicer v barvah, pa brez »šlagerjev«. Kakor se je pokazalo, so se Karolinci tudi po tem ravnali.

Pa zgodilo se je nekaj drugega, čisto nepričakovanega. Pred univerzo zbrani nemški dijaki so videli dobro uro pred promocijo prikorakati na univerzo kakšnih 200 kmetov iz graške okolice, na čelu jih štajerske klerikalne poslanice. Vsa ta družba je hotela v univerzo k promociji, da siravno ni imela povabil, kar je potrebno. Sicer je pa baje tudi drugače zgledala manj kot gostje, kakor pa kot napadalna vojska, kajti do-

malega vsi kmetje so bili oboroženi s palicami. To je seveda nemške dijake razburilo, tako da so jim zabrali vstop v stopnišče univerze s silo. Do sem bi bila vsa stvar še precej v redu — za klerikalce, kajti če je bil nastop kmetov, v resnicu zelo provokatoričen, o tem bi se dalo morda pričkati. Ali sedaj — kaj so storili sedaj ti »mirni« gostje? Niso se morda umaknili, ampak naredili so naskok na univerzo in hoteli s silo in tepežil izsiliti si svojih namišljene pravice. Seveda niso opravili nicensar, Da se niso posebno miroljubno obnašali, kaže že dejstvo, da je moralna policija z vso silo nastopiti, da jih je odgnala.

Nato so prišli Karolinci in promovent in tudi tem so burši zabrali vstop v univerzo, čeprav jih je rektor osebno hotel spremljati v dvanaro. Tu je seveda krivda na strani buršev, kajti Karolinci se niso pretepali, torej niso dali povoda takšnemu nastopu, in so, kar je glavno — akademiki — katerim se vstop na univerzo pod nobenimi pogoji zabraniti ne sme.

H koncu, predno je klerikalna armada s Karolinci vred odšla, se je izvršil še majhen bombardma s kamni in gnilimi jajci; krivdo na tem imajo predvsem klerikalci, ki so s kamni, ki so ležali na ravno posuti cesti, obmetvali dijake, ki so poleg vsega tega bili popolnoma neudeleženi gledalci, kajti le ti se stali v parku pred univerzo, kamor so kamni leteli, ne pa burši, ki so bili v poslopju zaprti. Tu bi bila dolžnost police, da bi bila s primerno energijo nastopila in artirala par katoliških napadalcev, a raje se je obrnila na dijake, ki se teh pretepot sploh udeležili niso in le kot gledalci stali ob strani — večinoma so bili to sami Slovenci.

Umevno je, da je ta sobotni dogodek zelo razburil duhove in jugoslovansko dijaštvu je zopet nastopilo in predalo v zadevi teh dogodkov rektorju univerze poseben memorandum, katerega spodaj priobčujemo. V tem memorandumu se je postavilo jugoslovansko dijaštvu na popolnoma nadstrankarsko stališče, kajti vzvelo se je ravno tako za pravice klerikalnih akademikov, kakor je protestiralo proti napadu kmetov in postopanju police. Posebno se je jugoslovansko dijaštvu zdelo potrebno protestirati proti postopanju buršev napram Karolincem, kajti kakor niso burši v soboto pustili klerikalnih akademikov na univerzo,

tako se lahko zgodi kdaj drugič Slovanom: Tu zahtevamo enako pravico za vse.

Omenjeni memorandum se glasi sledеče:

Naša magnificenca! Držeči se strogo principa enakopravnosti in avtonomije univerz, zavzemajo jugoslovanski svobodomiselnii dijaki napram dogodkom z dne 16. t. m. sledi:

1. Protestirajo proti temu, da se je delu visokošolskega dijaštvu zbranil s silo vstop na univerzo.

2. Zavarujejo se najboljčnejše proti provokatoričnemu nastopu takozvanih gostov, ki so se hoteli s silo vstopili na akademična tla. V tem dejstvu vidi jugoslovansko svobodomiselnii akademično dijaštvu nečvenen napad na avtonomijo univerz. Čeprav ima in mora imeti vsak miren gost pravico, da pride na univerzo, vendar mora takšno postopanje gostov vsakega akademika napolniti s skrbjo za bodočnost avtonomije univerz.

3. Jugoslovanski svobodomiselnii dijaki protestirajo proti pristranskemu postopanju police, ki je pač proti dijakom nastopal z doljno energijo, proti kmetom in njihovim voditeljem pa ne.

H koncu dovolijo si jugoslovanski svobodomiselnii dijaki Vaša magnificenca prositi, naj blagovoli Vaša magnificenca vse potrebno ukreperi, da se slični dogodki na akademičnih tleh nikdar več ne pripete.

Kakor vse kaže, se je začel v Avstriji kulturni boj; otvorili so ga klerikalci z napadi na univerzo, najpoprej samo z žurnalističnimi in zahrbtnimi, sedaj so nastopili celo pot brahjalne sile. Nam more biti to le prav, kajti dosedanji položaj je bil nevezdržljiv: boljši je odkriti boj, kjer pozna človek svojega nasprotnika in ve, koliko da je mogoče dosegči, kakor pa življence v samih kompromisih, kakor je bilo dosedaj, ko so klerikalci želi, svobodomiselnii elementi pa so sejali — in morali molčati. Radovedni smo, kaj prinese bodočnost!

III.

Kaj čuda, če so se v teh bojih proti klerikalcem na eni in deloma proti buršem na drugi strani svetlobe jugoslovanske svobodomiseline vrste in so ostavile svoja nesporazumljenja in kupaj nastopile. Posebej mislimo takoj na Gradec, kjer je vladala od novembra meseca l. l. neka napetost med obema slov. akad. društвoma »Tabor« in »Triglav« na eni in med

akad. društвom »Hrvatsko« na drugi strani. Ker priobčujemo po prošnji zastopnikov teh društв spodaj izjavilo, s katero se je ta spor končal, naj podamo tudi kratko zgodovino te zadeve.

Ko so lansko leto v novembру demonstrirali Italijani proti Nemcem, so nastopili burški končno tudi proti Slovenom. Vsa jugoslovanska akademična društva v Gradcu so zato sklenila oddati rektorju oster memorandum in tej zadevi; te spomenice pa »Hrvatska« ravno vsled ostre forme ni podpisala. Zdeto se je poleg tega tudi, da imajo Hrvatje še druge, globje vzroke, da nastopajo proti ostalim bratskim društвom, tembolj, ker so v pangermansko »Tagespošto« poslali neko tozadenvno izjavilo. To je bila torej krivda »Hrvatske«, kakor smo jo tedaj videli Slovenci — misili smo enostavno, da »Hrvatska« simpatizira z burški in zato ne nastopi proti njim.

Pa tudi Slovenci so bili krivi: Memorandum so objavili s podpisom »Hrvatske« prezgodaj, ko ga ta še podpisala ni, v »Slovenskem Narodu« in poleg tega malo prehitro — ravno v prvem ogorčenju proti »Hrvatski« — tej odpovedali bratstvo, ne da bi jo poprej pozvali, naj se opraviči. Hrvate pa je poleg vsega še razburil članek v »Slovenskem Narodu«, ki je bil očvidno spisan v Gradcu od strani slovenskih akademikov in v katerem se je očitalo Hrvatov mnogokrat — posebno simpatije z burši in drugo, kar pa po zatrdbi Hrvatov absolutno ni odgovarjalo resnic.

Tako se je torej grešilo na obeh straneh in skrajni čas je bil, da se je tem razporu naredil konec. Konstatičali so se obojestransko pregreški — in videlo se je, da je domalega ves razpor temeljil le na nesporazumljenju in razburjenosti, ki je takrat vladala med vsemi dijaki. Sedaj, ko je — s prijaznim sodelovanjem bratskega društva »Srbadije« — vsa zadeva poravnana, upamo, da se stiki med vsemi jugoslovanskimi akademiki zože in doseže enoten nastop vedno in vsepovsod, kadar bo potrebno. In zdi se nam, da bo v bodočnosti v to mnogo prilike. Če se pošreči nameravana ustavitev stalnega jugoslovanskega odseka v Gradcu, v katerem bi bila zastopana akademična društva »Hrvatska«, »Srbadija«, »Tabor« in »Triglav«, bi bilo to dejstvo le še srečnejše pozdravljanati: dela je dovolj ne samo na zunaj, ampak tudi na znotraj.

tranosti, jo je potolažilo za razočaranja, ki jih je doslej doživel.

Pred odhodom, ko sta mati in stric Anton že sedela na vozlu, je še stekla na vrt in utrgala zadnje evecice, ki jih je še bilo dobiti. V nagliči jih je povila v šopek, ki ga je izročila najemniku striceve hiše, nagača z lepimi pozdravili odda mizarju Matijemu, ker je njenemu očetu izkazal zadnjo čast. In ko je voz že oddral, se je še enkrat ozrla na Matijčeve delavnice in na veliko jezo s svoje materje zavilhala svoj robec, ko se je na oknu prikazala kodrasta glava odklonjenega snubca.

Ta dobra volja je tudi med dolgo in naporno vožnjo ni zapustila. Na železnici so jo zanimali sopotniki in ko je sedela na vozlu, se je zanimala pa pokrajino. Vsak čas je kaj vpraševala, zdaj za ime kake vasi ali kakega hriba, zdaj za kaj drugega. Dočim se je gospa Maroltova vse bolj ljutila, ker je stric Anton pri vsaki gostilni ustavl, češ, da ima tamkaj kupičiske opravke, se je Fanika smerjala ali pa razmišljala, kako si uredi življene na novem domu.

Bila je že temna noč, ko se je voz ustavl pred malo kmečko hišo, stojec precej daleč od večje gorske vasi kraj velike ceste. Okrog hiše so bile nagrmadene deske in hlodni, ki so pričali, da je tod prebivališče lesnega trgovca. V hiši je brlela luč in ko je bil kočičaž potkal na okno, je

počasi pridrsala stara kmečka dekla in odprla vrata.

»Doma smo,« je dejal stric Anton in skočil z voza. Ni mu prišlo na misel, da bi Faniki ali svoji svakini pomagal s kolesja. Zapovedujoče je ukazal: »Tine, spravi te škatle in skrinijo v kamro, Mica, pokaži ženskama, kje bodeta stanovali.« Potem je s krepkimi koraki šel v hišo in samo še zakleal: »Lahko noč,« nakanar je stopil v svojo sobo in založil vrata za seboj.

Gospa Maroltovi se je kar milo storilo in bolestno je zavzdihnila: »Moj Bog, kako sem nesrečna.« Toda Fanika jo je prijela za roko in jo peljala s seboj v hišo. Dekla Mica ji je odprala majhno sobico z enim samim okencem na dvorišče. Postavila je lojevo svečo na stol in jo užgal, in ko je bil hlapec Tine prinesel prtljago, je Mica odšla, žeče la končno »lahko noč«.

Nepričajni sprejem je bilo žalil gospo Maroltovo. Dekla in hlapec sta tako očitno pokazala svojo nevoljo do teh novih gostov, da je gospa Maroltova kar trepetala. Vrgla je na lesen stol in se v onemogli jezi razjokala.

»Ah, Fanika, kako sva nesrečna.«

»Potrpi, mamica; lahko bi bili še dočišči.«

»To je res, Ali, vendar, hudo nama bo tu. O ti moj ljubi ubogi

mož, ko bi ti naju zdaj videl v tej nesreči...«

Objeli sta se in druga drugo tolažili s svojimi solzami.

Najprej je gospa Maroltova nalaščala svojo običajno eneržijo. Izvila se je Faniki iz rok, vzela svečo in začela ogledovati svoje novo prebivališče.

»Strašno, strašno,« jezikala. »Ali se ta brlog sploh sme imenovati stanovanje? To je prebivališče za piščance, ne za dame. Dve postelji, ena omara, dva stola in ena miza — grozno. Ah, Fanika, zakaj sva se dali semkaj izvabiti. O, nesrečna tista ute, ko sem se dala pregovoriti in premotiti. Saj ne bo tukaj prestati, v širinajstih dneh bom umrla vsled jeze in žalosti.«

»Nikar ne obupaj, mamica, jutri...«

»Nič jutri,« se je togotila gospa Maroltova. »Le pusti me! Jaz že vem, kako se mora s takimi ljudmi govoriti. Kaj zdaj ga grem vprašati, kje so piščanci in pečenke, ki jih je obetal...«

Omenjena izjava se glasi:

Izjava

zastopnikov akademičnih društev »Hrvatska«, »Srbadija«, »Tabor« in »Triglav« v sporni zadevi med »Hrvatsko« in obema slovenskima društva:

1. Zastopniki društva »Hrvatska« izjavijo, da so bili ob priliki demonstracij v mesecu novembru v principu za skupen nastop, kajti izjava takratnega zastopnika »Hrvatske«, da ne gredo Hrvatje zato s Slovenci in Srbi, ker so enkrat poprej pustili Slovenci Hrvate na cedilu, ni odgovarjala takratnemu mišljenju v »Hrvatski« in niti ni bil takratni zastopnik »Hrvatske« v to pooblaščen. Zastopniki »Hrvatske« izjavljajo še enkrat, da je le preostra oblika memoranduma bila vzrok, da niso Hrvatje skupno s Slovenci in Srbi nastopili.

2. Zastopniki »Hrvatske« obžalujejo, da niso potem, ko so odpovedali skupen nastop s Slovenci in Srbi, vsaj samostojno nastopili, ampak pustili vso akcijo v nemar.

3. Z ozirom na to današnjo izjavo »Hrvatske« obžalujejo zastopniki »Tabora« in »Triglava«, da sta se obe društvi svoječasno prenagličili z odpovedjo bratstva »Hrvatski«, ker sta društvi smatrali odklon memoranduma s strani »Hrvatske« kot kršenje solidarnosti jugoslov. vzajemnosti, dočim se je odklonitev v istini tikala le forme.

4. Zastopniki »Hrvatske« pripoznajo, da ni bilo pravilno, ker so dali odgovor na ta memorandum v »Tagespošto«, dasi ravno so Hrvatje ravnali bona fide, ker niso mogli vedeti, da je »Tagespošta« svojo tozadnovo notico povzela iz »Slovenskega Naroda«.

5. Zastopniki »Tabora« in »Triglava« pripoznajo, da sta se društvi prenagličili z objavo še ne podpisanega memoranduma v »Slov. Narodu« in odklanjajo vsako odgovornost za objavo ravnoiste spomenice v »Tagespošti«.

6. Zastopniki društva »Tabor« in »Triglav« izjavljajo, da niso izšli oni članki, ki so nekaj časa po tem razporu bili objavljeni v »Slov. Narodu« in bili naperjeni proti Hrvatom v Gradeu, niti po direktni niti po indirektni inicijativi teh obih društva.

7. Ta izjava naj se poslje v vse veče slovenske in hrvaške dnevnike.

V Gradcu, dne 19. maja 1908.
— Sledi podpisi po 3 zastopnikov od vsakega akad. društva, »Hrvatske«, »Srbadija«, »Tabor« in »Triglav«.

Državni zbor.

Dunaj, 20. maja. Današnja seja se je pričela mirno, a končala se je z viharjem. Razpravljalo se je namreč o maloruskih nujnih predlogah, s katerimi se je osvetlil upravični zistem v Galiciji. Pri celi debati je bil v ospredju Štajnskega atentata na grofa Potockega. Dočim je posl. Ceglinški v triurnem govoru dokazoval nezaslišana nasilja, ki se gode Malorusom, je posl. Gabrinski in branjal galiski upravo ter zavral ocitanje, da se Malorus zatira in preganja. Posl. Hlibovicki (Starorus) je očital mladim Malorusom (Ukrajine), da so zakrivili pri zadnjih volitvah proti Starorusom najhujša nasilja. Po teh besedah je nastal vihar med Staro in Mladorosom, obkladili so se z najgršimi psovkami ter si grozili z revolverji. Govor Hlibovickega so pritrjevali poleg Poljakov tudi Jugoslovani. — Končno je govoril minister baron Bienerth, ki je zagovarjal upravo v Galiciji ter apeliral na poslanec vseh treh galiških strank, naj podpirajo prizadevanje osrednje vlade in novega gališkega namestnika, da se doseže že skoraj mir v deželi. Nato sta bila izvoljena za glavna govornika Daszynski (pro) in grof Dzeduszek (contra).

Iz parlamentarnih odsekov.

Dunaj, 20. maja. V brambrem odseku je na povabilo načelnika Pogačnika ministrski predsednik baron Berc poročal, v kakšnem štadiju je sprememb brambrega zakona. Baron Berc je povedal, da se je pri tostranski vladi doseglo popolno sporazumljenje, dočim je Ogrska stavila take želje, da so se morala pogajanja ustaviti. Vendar bo avstrijska vlada slej kot prej imela pred očmi dveletno vojaško službo ter bo skušala pri prvi ugodni prilik pogajanja z ogrsko vlado nadaljevati. Poslanca Schuhmeier in Steiner sta izjavila, da bo pojasnilo ministrskega predsednika razočaralo vso javnost.

V narodno-gospodarskem odseku je danes poročal poslanec plenu. Stransky ovladni predlog glede zavarovanja delavcev za slučaj nezgod in bolezni. Minister baron Bienerth je imenoval predloga zasilon odredbo, ki se bo še vedno izpolnjevala; razložil je posamezne dočede, nakar je odsek sprejel prva

dva najvažnejša paragrafa.

Davčni odsek je dognal v današnji seji zakon o davku na avtomobile.

Delegacije.

Dunaj, 20. maja. Med člani gospodke zbornice zastopajo stališče, da je treba za prihodnje delegacijsko zasedanje novih volitev iz obeh zbornic, ker je dosedanje delegacijsko zasedanje z odobritvijo proračuna za leto 1908. svojo nalogu končala, a v bodočem zasedanju pride na vrsto proračun za leto 1909. Položaj za delegacije se je poslabšal. Krščanski socialisti so proti vsakemu kompromisu ter odločno zahtevali, da se mora delegacijsko zasedanje sklicati v mesecu juniju, da dožene svoj program brez pretrganja še poleti.

Ureditev posredovanja za delo in službe v inozemstvu.

Dunaj, 20. maja. Državni zakonik je prinesel dve naredbi ministrstva glede posredovanja dela in služb za inozemstvo. Za tako posredovanje bo treba v bodoče posebne koncesije. Na ta način se hoče storiti konec raznim nezakonitom pri izseljevanju, predvsem pa trgovini z dekleti. Zato prinaša druga naredba posebne določbe glede dojilk, ki se posiljajo potom koncesioniranih posredovalnic v inozemstvo.

Nov madžarizacijski načrt ogrske vlade.

Budimpešta, 20. maja. Naučni minister je povedal v parlamentu, da je vlada že izdelala načrt, kako bi se dalo doseči boljše uspehe v madžarskem jeziku v ljudskih šolah. Načrt omogočuje, da se v tem oziru dosežejo povoljni uspehi, kjer pa se to ne zgodi, nastopi vsa strogost zakona proti učiteljem. Obenem predloži vlada zakonski načrt o zboljšanju plač učiteljstvu in o brezplačnem pouku ljudsko-šolskega pouka na javnih šolah. Z zadnjima dvema zakonom namerava vlada podpreti prvega.

Cerkvene avtonomije na Ogrskem.

Budimpešta, 20. maja. Naučni minister grof Apponyi je predložil danes parlamentu dva zakonska načrta. S prvim se ureja avtonomija katolikov. Cerkvene korporacije ne bodo več podrejene škofom niti odvisne od njih. Avtonomni organizaciji se izroči tudi verski zavetnik, ki ga je dosedaj upravljalo načrto ministrstvo, tedaj država. — Z drugim zakonskim načrtom se priznava protestantizmu enakopravnost ter se določajo dotacije protestantski duhovščini. Protestantovski cerkvi se za sedaj dovoli letni prispevek 3,3 milijonov kron.

Dogodki na Hrvaskem.

Zagreb, 20. maja. Vkljub veliki vladni agitaciji se je dosedaj vpisal na vsečilišču le en dijak. V imenu akademičnega senata je dal na tabli prorektor dr. Bauer nabiti razglas, v katerem naznana, da so akademične oblasti storile odločne korake za varstvo avtonomije vsečilišča. Protiv vokopanj prof. Šurmina in suspendiranju Monojlovića se je obrnil akademični senat s posebnim spomenico na vladu.

Dr. pl. Rakodezay je baje dobil z Dunajem migljaj, naj pripravi teren, da postane naslednik barona Raucha. Dr. Rakodezay je v ta namen že konferiral z dr. Šumanovićem, dr. Kriškovićem in Chavramom.

40 letnica ruskega carja.

Petrograd, 20. maja. Včeraj so v Carskem selu slovensko praznovali carjev 40. rojstni dan. Slavnosti so prisotstvovali med drugimi:

grška kraljica, veliki vojvoda in vojvodinja Hesenska, rumunski prestolonaslednik s soprogo in španski infant don Ferdinand. — Značilna so odlikovanja, ki jih je tem povodom delil car. Visoke rede so dobili le priznani reakcionarji, tako moskovski vrhovni guverner Hörschelmann, o katerem so pričakovali desničarji dum, da odstopi; nadalje varšavski vrhovni guverner Skalon, namestnik sv. sinoda Rogović. Za velikega generala je imenovan Bogdanović, ki je razburil vso javnost s svojimi reakcionarnimi brošurami.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Konec.)

Nato je utemeljeval g. zbornični svetnik Ivan Hribar svoje nujne predloge.

Umeteljevaje že v zadnji seji stavljeni predlog glede ustanovitve poštnega urada ob stiku Bleiweisse, Rimske in Tržaške ceste, je nagašal, da se je v zadnjem času v tem okolišu silno razvil promet in trgovina, da je postalna naravnost živa potreba, da se za ta mest. del ustanovi poseben poštni urad. Ker se pa namerava parcelirati Stöcklingerjev v Kaiserjev svet in tu sezidati več

novih hiš, ni dvomiti, da se bosta promet in trgovina v doglednem času še znatno dvignila. Ako se uvažuje, da se nahajata v tem okolišu tudi tobačna tovarna in deželna vlasta, da je tu ustanovitev posebnega poštnega urada nujno potrebna. Zbornica je predlogu priznala nujnost in ga soglasno sprejela tudi v meritornem oziru.

Za tem je prišel na razpravo nujni predlog glede zgradbe železnične Vrhnik - Podlipa - Žiri - Hotedržica - Bukovje - Razdrto - Senožete - Stanjel.

Predlagatelj g. zbornični svetnik Ivan Hribar je v daljšem govoru očrpal veliko važnost in velik pomen te železničke proge za Kranjsko, posebno pa še za Ljubljano. Ta proga pridobi na važnosti vsled zgradbe belokranjske železnicne in proge Kamnik-Polzela. Ta proga bi tvorila tretjo zvezo Dunaja s Trstom in bi bila obenem najkrajša zveza Trsta s Hrvaško in južno Ogrsko. Zgradba te proge bi ne provzročala posebnih stroškov; a vse te stroške bi bogato odtehtala velika strategična v gospodarska važnost te proge. Ta železница bi se izognila mostu pri Borovnici, kar bi bilo velikega pomena zlasti v vojnem času; obenem bi tvorila krajsko zvezo z Ogrsko kar južna železница, ter s tem omogočevala lahek in hiter transport ljudi in blaga z Ogrske na jugozapadno mejo monarhije. Promet na tej železnični bi bil vsekakor velik, ker bi se tu prevažalo vse blago, namenjeno v Trst ali v Gorico, z vsega Hrvatskega. Vojsko ministrstvo se zelo zanimala za ta železnički načrt, a tudi železničko ministrstvo uvažuje veliko važnost te proge. Ce se bodo torej storili vsi potrebeni koraki, se bo brez dvoma v doglednem času posrečilo izvajevati zgradbo te proge.

Zbornični svetnik gosp. Dietrich je dodatno k Hribarjevemu predlogu nasvetoval, naj se zbornica zavzame tudi za zgradbo železničke proge Stanjel - Razdrto - Postojna - Cerknica - Velike Lašče, za katero je prosil občinski svet postojnski z vlogo dne 4. marca t. l. na vojno ministrstvo. Po kratki debati, v kateri sta vsestransko pojasnila oba železnička projekta predsednik Lenarčič in Štajnkar, že zbornica soglasno sprejela Hribarjev kačor tudi Dietrichov dodatni predlog. Takisto soglasno so bili sprejeti Hribarjevi predlogi glede zboljšanja brzozavnih in telefonskih razmer v Ljubljani, glede podprtavljenja poštnih podružnic na Fran Josipovem in Šentjakobskem trgu, glede ustanovitve poštnega urada na Posavju (Ježici) in glede pončnega izleta kranjskih trgovcev in umetnikov na razstavo v Prago. Končno je zbornica osvojila tudi Kragarjev predlog glede takojšnje dostave poštnih pošiljatev po dohodu vlakov.

Na predlog gosp. I. tajnika dr. Murnika je bil izvoljen kot namestnik v pridobitnemu deželnemu komisiju dosedjanju člana g. Ivan Rakovec, v odboru obrtne nadaljevanje šole v Radečah pa je bil poslan g. Dav. Podlesnik ml., trgovec v Radečah.

O dopisu deželnega odbora v zadevi trgovske šole v Ljubljani je posredoval g. dr. V. Murnik. Ker namestnik je delala ustanoviti samo dvorazredno trgovsko šolo s priravljilnim tečajem, zbornica pa vztraja pri svojem prvotnem namenu, da je treba ustanoviti višjo trgovsko šolo, za katero je že žrtvovala znatno vsoto, je predlagal poročevalce v imenu stalnega odseka, naj se dovoli v podporo trgovske šole, ki jo namerava ustanoviti dežela, znesek do 1000 K in naj izvoli zbornica delegate, ki bi naj stopili v tej zadevi v zvezo z deželnim odborom.

Na predlog g. svetnika Rohrmana je izvolila zbornica za svoje zastopnike pri pogajanju z deželnim odborom gg. predsednika Lenarčiča in I. tajnika dr. Murnika.

Glede prošnje za podporo pripravljalnega odbora za ustanovitev gospodarstva in vrhovne guverner Hörschelmann, o katerem so pričakovali desničarji dum, da odstopi; nadalje varšavski vrhovni guverner Skalon, namestnik sv. sinoda Rogović. Za velikega generala je imenovan Bogdanović, ki je razburil vso javnost s svojimi reakcionarnimi brošurami.

Prošnji krajevnega odbora za pletarstvo in vrbovje v Dolskem in Dolu se je ugodilo v toliko, da se dovoli znesek 50 K, ki se ima razdeliti kot nagrade med najbolj marljive učence pletarskega in vrbovjskega tečaja.

O prošnji za podporo v pokritje stroškov krojaškega strokovnega tečaja v Škofji Loki je poročal gospod svetnik C. Pirje. Dovolila se je podpora v znesku 100 kron.

O vrštvitih pomočniških preizkušnj je referiral gospod tajnik dr. Windisch. Na njegov predlog je zbornica določila dijete onim izpraševalnim komisarjem, ki bivajo v Ljubljani, na 5 kron, onim pa, ki bivajo zunaj Ljubljane, na 7 kron

in volila v odsek, ki ima odločati o prošnjah vajencev, da se oproste pristojbin za preizkušnjo, gg. svet. T. Kraigherja, P. Velkavrha in J. Vidmarja.

Javni seji je sledila tajna, v kateri so se rešile razne prošnje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. maja.

Ljubljanski slovenski trgovci — nespodobni ljudje. Nemškutarška nesramnost res ne pozna nobene meje. Zdaj proglašajo ljubljanski kazinotje slovenske trgovce v Ljubljani za nespodobne ljudi. Zazdela se je kazinotom potrebno, da so zopet enkrat v »Grazer Tagblattu« razlili svoj žolč, ker nimajo več v rokah gremija trgovcev. Poznamo te jere-majide in se jim samo smejemo. Nemeji pa se ne zadovoljuje več samo s tem, da zabavljajo na gremij trgovcev, nego so šli še dlje. Zdaj so začeli žaliti in zasramovati slovenske trgovce v Ljubljani, ki jih v »Grazer Tagblattu« proglašajo za nespodobne ljudi, s katerimi nemški trgovci ne marajo občevati. Obeni zbor gremija je namreč iz tako tehtnih nagibov sklenil določbo, da se morajo vsi člani udeleževati občnih zborov. Obligatorična udeležba na občnih zborih je uvedena že pri različnih stanovskih organizacijah in skušnja je pokazala, da se je s tem znatno poživilo delovanje dotočnih organizacij in vzbudil tudi pri aptičnih članih zanimanje za skupno delo, kar je bilo le v korist stanovskim interesom. Kazinotski dopisniki »Grazer Tagblatt« pa s tem niso zadovoljeni in pišejo, da je to naperjeno zoper nemške člane, »ki so vajeni, gibati se samo v spodbodni družbi.« Torej so slovenski trgovci nespodobni družba, nespodobni ljudje. Tu se že vse neha. Ker je to čisto navadna infamija, je seveda vsaka polemika izključena. Na take insulte časti vrednih meščanov sploh ni odgovorova. Vedeti pa hočemo, kako stališče zavzemajo glede te infamije nemški trgovci. Doslej so vedno zatrjevali, da obsojajo kazinotsko gongjo zoper Slovence, da nimajo nič skupnega s kazinoti in da hočejo v miru živeti s Slovencem. Zdaj proglaša glasilo kranjskih Nemcev in nemškatarjev v imenu nemških trgovcev vse ljubljanske slovenske trgovce za nespodobne ljudi. Zdaj je konec slepomisnja, zdaj morajo nemški trgovci govoriti; če bodo molčali, bo dokaz, da se strinjajo z infamijo »Grazer Tagblatt« in potem se bo govorilo dalje.

Zupan Ivan Hribar se je s poslancema dr. Kramačem in dr. Hlibovickim danes odpeljal v Petrograd. Vrne se v Ljubljano v torek 1. junija.

Desetletni jubilej svojega službovanja je praznoval včeraj mož, ki je s svojim slepim fanatizmom in s svojo nestrenostjo zastrupil vse naše javno življenje. Ta mož je škof Anton Bonaventura. Čudimo se, da

in posvetujemo o podrobnostih na-
meravanega izleta.

**Klub slov. pravnikov na Du-
naju** ima v petek, 22. t. m., ob
polu 8. zvečer v društvenih prostorih
svoj 1. redni občni zbor.

Risarska in slikarska šola
Rih. Jakopiča, Ljubljana, Emon-
ska cesta 2. Radi napornega in nuj-
nega dela pri pripravah za slavnostni
sprevod na Dunaju se pouk v risarski
in slikarski šoli Riharda Jakopiča
prekine do 20. junija t. l. S tem
dnevom se zopet prične redni pouk.
Novi učenci se morejo vpisati tudi
med časom prekinjenja.

**Društvo slov. književnikov in
časnikarjev** je daroval gospod, ki
noče biti imenovan, v proslavo spo-
mina na dragega pokojnika 20 K.
Odbor izreka darovalcu iskreno za-
hvalo.

Bulgarska Sbirka, bolgarski
leposlovni lisl, ki ga izdaja vseudi-
liščni profesor S. S. Bobčev, pri-
občuje v svoji 5. letoski številki štu-
dijo „Slovenska literatura prejz
1906 g.“ (Slovenska književnost v
letu 1906.) in peresa dr. Fran Vidica.

**Izredni občni zbor zadruge
krojačev itd.** bo v nedeljo, dne 24.
maja dopoldne ob pol 10. uri v ho-
telu „Ilirija“ s sledenim dnevnim re-
dom: 1. Čitanje in odobrenje zadruž-
nih pravil po novem obrtnem zakonu.
2. Protest proti uvrstitvi krojaškega
obrta sploh v zavarovanje proti ne-
zgodam. 3. Odobrenje seznamka čla-
nov v preskuševalno komisijo. 4. Sklep
o slučajni ustanovitvi podpornega
zaklada. 5. Raznotrosti.

Z Vrhniko. Sklicuje se na dopis
z dne 18. t. m. v „Slov. Narodu“ št.
116, naj izvolijo podpisano tudi
velečenjene gg. koleginje poslati ome-
njene date v svrhu sestave štatistike.
— Fra n Stojec, nadučitelj v p.

Citalnica v starem trgu pri-
redi v nedeljo 24. maja popoldne ob
1. uri majnikov izlet v Begunje pri
Cerknici k gosp. Strgulcu, kjer bodo
svirali tudi godbeni sekstet. V slučaju
slabega vremena se vrši izlet dne 31.
maja. Gostje dobro došli!

**Vojkoško veteransko društvo
za ljubljansko okolico na Ježici**
obhaja slavnost 60letnico cesarjevega
vladanja na Vnebohod, dne 28. maja
na Šmarni gori. Vsa slavna bratska
gasilna in druga društva, kakor tudi
cenjeno občinstvo iz Ljubljane in okoli-
ce se brez posebnih vabil tem pot-
tom navljudneje vabi k tej slavnosti.

**Mestna korporacija v Kosta-
njevici.** V upravnem odboru mestne
korporacije kostanjeviške je bil dne
19. t. m. izvoljen za načelnika g.
Ivan Gliha, posestnik v Kostanje-
vici.

**Predstovalnico za delo in
službe** ustanovi ptujska mestna ob-
čina. Zopet se bodo nosili slovenski
groši Nemcem! Enaka slovenska po-
sredovalnica bi bila gotovo nujno na
mestu.

Ustanovni občni zbor. C. kr.
deželna vlada je potrdila pravila
mizarjev, ki izvršujejo svojo obrt v
Ljubljani in v občinah Spodnja Šiška,
Vič in Moste. Vsled tega sklicuje
mestni magistrat kot obrtno oblastvo
I. stopnje ustanovni zadružni zbor
na dan 24. maja 1908 ob devetih
dopoldne v dvorjan „Mestnega doma“
ter Vas vabi, da se ga zanesljivo
udeležite. Na dnevnem redu tega
zborovanja je volitev zadružnega
načelnika, njegovega namestnika,
6 članov načelstva in 3 namestnikov.

Konkurz razglaša deželno so-
dišče nad tvrdko „I. C. Juvarčič“ v
Spodnji Šiški. Konkurzni komisar
je deželnosodni svetnik dr. Toplak,
upravitelj konkurzne mase pa odvet-
nik dr. Schweizer.

**Vozna hitrost na Dolenjskih
železnicah se zviša.** Železniško mi-
nistristvo je dovolilo, da se sme hi-
rost vožnje na progah Ljubljana
Novo mesto, Grosuplje-Kočevje zvi-
šati od 30 na 40, oziroma 45 kilo-
metrov na uro, če dopuščajo to lokalne
razmere in konstrukcija podtalne in
vrhutale gradnje. V ta namen se bo
vse potrebno preiskalo.

Državna subvencija. Mlekar-
ska zadružna pri Sv. Lovrencu pri
Veliki Loki je dobila 2000 K državne
podpore za pokritje gradbenih stro-
škov.

Vrtna veselica se vrši v nede-
ljo, dne 24. maja na Fužinah pri Šta-
jercu. Sviral bo močan, velik godbeni
avtomat.

Hrvaški sokolski zlet v Zadru
prepovedan. Dalmatinsko namest-
ništvo je prepovedalo namernavani
hrvaški sokolski zlet v Zadru zaradi
javnega miru in reda.

Nov vroč studenec so odkrili
v Ludbregu na Hrvščem. Voda pri-
haja 750 metrov globoko iz zemlje in
je gorka 30 stopinj Celzija. Rudnini-
skih snovi ima veliko v sebi.

Na hrvaškem vseučilišču se
je včeraj pričel letni tečaj. V zim-
skem tečaju je bilo vpisanih 1465 di-
jakov; izmed teh je dignilo odpust-
nice 1159 dijakov. Včeraj se je vpis-
al en edini dijak, filozof-germanist
v IV. tečaju, — Stanislav Stein-
fel. In radi tega Žida Steinfela je

bila včeraj po konci vsa policija in
žandarmerija! Radovedni smo, koliko
hrvaških akademikov bo sledilo zgledu
Žida Steinfela!

Bolgarski gost v Ljubljani. Te-
dни se je mudil v Ljubljani odlični
bolgarski zadružni organizator Va-
sil N. Tantilov, inspektor bolgar-
ske poljedelske banke v Sofiji. Pri-
šel je v Ljubljano, da se pouči in
seznanji s slovenskim zadružništvtvom.
Poseti je „Zvezo slovenskih zadruž-
nih zadružnic“ ter se dal na-
tančno informirati o vseh panogah
našega zadružništva.

Vinski semenj v Krškem. —
Včerajšnji tretji vinski semenj v Kr-
škem je sicer glede obiska nekoliko
zaostal za prejšnjimi, a se je vklju-
tem sklenilo več doberih kupčij. Pro-
dalo se je glasom zapisnika skupaj
643 hektolitrov, kar je za tako pozno
priredbo, ki je imela bolj informativ-
nega značaja, da se namreč dožene, kje
in koliko vina je še v krškem okraju
naprodaj, popolnoma zadovoljivo. Na
tem semnju so vina kupili: Karel
Poyer, Ivan, Jernej Grad, Domžale;
Franjo Plevnik, D. M. v Polju; Ma-
rija Lozar, Ivan; J. Vodnik, Šiška;
Ignacij Zore, Šmartno pri Litiji; Aleš
Vilfan, Črnuče; Jakob Hribar, Zagorje in V. Ogorevc, Škofljica.

Kakor smo se prepričali, je dobiti v
krškem okraju zlasti v bolj oddalje-
nih občinah, kakor Vel. Dolina, St.
Jernej, Raka, Studence, Sv. Duh, še
mnogo dobrega cvička.

Vinska kriza vlada v Istri.
Belo vino je skoro že vse razprodano,
ali črno leži še vedno v polnih sodih.
Ljudje ne le da ne morajo prodati
vina, da dobe potreben denar, ampak
so tudi v nepriliki, kam bodo z no-
vim vinom, ako starega ne prodado.

**Gostilna pri „Jelarju“ ob Bo-
hinjskem jezeru** je prevzela gostil-
ničarka gospa Antonija Pavšek.

Insolventen je postal protokoli-
rirani trgovec Anton Gasner v P
Tuju, ne v Mariboru.

**Strajk uslužbencev Opatijske
električne železnice.** Iz Opatije se
nam piše: Po komaj 3 mesečnem po-
slovanju so bili prisiljeni uslužbenci
te železnice vsled škandalozne plače,
katero dobivajo za svoje trudpolno
delo, poseči po skrajnem sredstvu,
štajku. Dobro organizirani so skle-
nili na shodu, ki so se ga v soboto
16. t. m. vsi udeležili, da predlože
ravnateljstvu opatijske električne žele-
znice prošnjo za povisanje plače,
kateri sklep se je z mesta zvršil. Ker
je pa ravnateljstvo za uslužbence ne-
povoljno odgovorilo, sklenilo se je
še isti večer, da se prične v nedeljo
štajk vseh uslužbencov imenovane
železnice. In res, v nedeljo 17. t. m.
električna železnica ni vozila, a usluž-
benci so se sprejhalo lepo mirno po
Opatiji. Müuz, glavni sedežnik opati-
jske električne železnice, se je po-
bral ta dan na Dunaj in od tam
brzojavil, da se bo ugordilo kolikor
bode največ mogoče željam uslužben-
cev. Da bo Müuz svojo oblubo dr-
žal, se zelo dvomi. Ce se človek
malo zanima in vpraša po vzroku ne-
deljskega štajka, mora priti pač do
zaključka, da je nemogoče pri tem
židovskem podjetju živeti. Služba
traja od 7. zjutraj do 11. zvečer,
včasih kar po tri dni zaporedoma
brez sprememb. Plače imata pa spre-
vodnik 74 K, a voznik 90 K me-
sečno. Od tega se mu pa odtrgajo
še doneski za bolniško blagajno in
zavarovalnico proti nezgodam in pa
kazni za vsako malenkost, katerih je
skoraj vsak mesec toliko, da se plača
skräč skoraj na polovico. O nesrečah,
katere se dogajajo vsled vednega
menjanja osobja, se do sedaj še ni
spregovorilo, ker se je vedno mislilo,
da bo storila c. kr. oblast svojo pro-
klet dolžnost. Ali načrno okrajno
glasarstvo se menda ravno toliko briga
za blagor ljudstva, kakor za lanski
sneg. Za tiste zlomljene roke in noge,
katere so si polomili uslužbenci in
pa za tiste težke poškodbe (12 slučajev
v 3 mesecih), katere so si tudi
dobili uslužbenci radi neznanosti, (ker
se osobje vedno menjata) ni prijet nihče
ravnateljstva za ušesa in ga pozval
na red. Da vozovi električne žele-
znice pri belem dnevu skupaj trčijo
in pri tem odvajačno ponesrečenje v
razne kraje, je tudi poedinim osebam
menda v zabavo. In zakaj je vse to?
Zato ker se osobje vedno menjata, ker
ne more nobeden ob tej mizerni
plači živeti, a novo osobje se rabi
za vožnjo, da zna le v voz skočiti.
Vsled teh okolnosti tudi občinstvo
simpatizira z uslužbenci, kateri so
tudi pokazali, da jim ni zato, da bi
še nadalje štajkali, ampak so vsled
obljube Müuna v ponедeljek zopet
nastopili službo. Če se bo tem škan-
daloznim razmeram storilo od kakšne
strani konec, smo radovedni. Nas bi
že bil.

Cudne žale si je dovoljeval
neki „regnicolo“ v Fiumicelu v Fur-
laniji. Ta „regnicolo“, ki se piše
Spartaco Quadrani, je brzojavil neki
Rozi Coldera v kraju Alzate pri
Milanu, da potrebuje nujno denar, in
sicer 450 lir, na brzojavki se je pod-
pisal za njenega sina „Vittorino“.

Potem je hodil spraševat, če je pri-
šlo kaj denarja. Materi se je čudno
zdele, da bi sin potreboval denar; tudi
je ni šlo v glavo, zakaj bi brzojavil
v Fiumicelo, ko prebiva v Gradišču ob Soči. Poslala je svojega
sorodnika poprašal, kaj in kako je. Na to so bili kmalu na jasnen, da
je hotel Quadrani oslepar Caldero.
Quadrani je bil obsojen na 3 meseca
v ječu s postom vsak mesec; po pre-
stani kazni ga vrnejo Italiji. Pred
sodniki je rekel, da je total napravi-
ti v brzojavko — šalo!

Pretep v cerkv. V stolnici v
Pulji so med službo božjo italijanski
mladeniči najegej mladim gospom in
dekletom. Zlasti neki Sturm je bil
posebno silen. Ko ga je pa starejši
gospod Dimič opozoril na nedostojno
vedenje, dobil je sirov odgovor,
nakar je Sturm priletela klo-
futa okrog ušes. Na Dimiča so nava-
lili Sturmovi tovariši, proti katerim
so se vrgli drugi verniki in nastal je
pretep kot v kaki zakotni gostilni.
Končno so bili Sturm in tovariši po-
tisnjeni skozi vrata. Seveda bo imelo
s stvarjo opraviti sodišče.

**Velika nesreča pri podiranju
strehe.** V Trstu podpirajo staro po-
slopje bivšega parnega milna v ulici
Olmo. Ko so včeraj popoldne začeli
podirati streho pod vodstvom pred-
delavca Josipa Valušiča in so jo
še pol podrli, razsul se je naenkrat
še ostali del z velikanskim rotopom,
potegnivi za seboj pet delavcev in
Valušiča. Takoj so jim šli na pomoč
in izvlekli izpod razvalin štiri težko
ranjene, dve sta pa skoraj nepoščo-
dovana. Težko ranjeni so: Josip Valušič,
ki ima ves život poln bunk in prask
ter zlomljeno desno nadležnico; Josip Gregorčič, ki ima zlomljeno rebro; Josip Miklič z raz-
nimi ranami in razpoklinami na pol
telesa; Josip Barborič istotako. Vzrok nesreče je pripisati nesrečnemu
naključju, ne pa nemarnosti delovodje
in podjetnika.

Predrzna tatvina. V trgovino
zlatarja Slavoljuba Bulvana v
Zagrebu je prišel mlad čedno oblečen
človek, ki je zahteval zlatih verižic
na ogled, ker hoče eno kupiti. Trgov-
ec je spolnil njegovo zahtevo. Ku-
povalec pa ni ugovarjal ničesar,
zato si je dal predložiti brillantne
prstane v izbiro. Med tem je došel v
trgovino neki drugi kupovalec in ko
je bil izbiralec brillantnih prstana
nekaj časa sam, se je odstranil, ne
da bi bil kaj kupil. Ko je trgovec
pregledal prstane, je takoj opazil, da
mu manjka dve v vrednosti 600 K.
Pohitel je za tatom, a tega že ni
bilo nikjer. Pozneje je zvedel, da sta
bila prstana zastavljeni v zastavljal-
nici za 200 K.

Opeharjeni škof. Zagrebški
nadškof dr. Posilovič je padel v
kremlje potujočemu igralcu Luki
Subotiću, ki se mu je predstavljal
za pravnika Santiča in njegovega očaja-
rojaka ter da je v velikih stiskih,
ker je od očeta podeloval posestvo
tako zadolženo, da pride na kant.
Škof je tej bajki verjel in dal pre-
metenco 2000 K, da si opomore. Ker
je pa dozdevni Santič še drugič prišel
po podporo, so dognali, kdo je prav-
zaprav ta nesrečnik, in ga izročili
sodišču, ki ga je obsodilo na dve leti
ječe. Naši ljudljanski škof ni tako da-
režljiv, zato je pa drugače poskrbel,
da je razmetal kupe tisočakov, od
česar nima živ krst nobene koristi.

Kap je zadeba 50letnega posest-
nika Alojzija Oslonika iz
Kostrevnice pri Litiji, ko se je vračal
s semnja v Moravčem domov.

Umor. Posestnik Nikoli Raj-
skemu v Poljani pri Ivanič Gradu na
Hrvaškem so bližnji sosedje na-
gajali, da se ni mogel posluževati
vseh lastninskih pravic. Zato jih je
tožil pri sodišču, ki je kmete tudi
obsodilo v primerne kazni. Ti so se
pa maščevali: Ko je Rajski jezdil
skozi vas Šarampovo, kjer so ti
kmetje doma, napadli so ga in toliko
časa preteplali, da je izdihnil.

Utonil je v potoku Medija v
Dolenji vasi pri Zagorju 50letni če-
vljlar Gregor Pungartnik iz Za-
gorja. Ali je izvršil samomor, ali se
je zgodila nesreča ali hudo delstvo,
se ne ve.

Iz Litije. Kovač, ki se je nad
Litijo obesil, se je pisal Ivan Kovač in ne Ivan Juh.

Morskega psa so ujeli bližu
Zadra v Dalmaciji ribiči, ki so lovili
ribe. Dolg je 2 metra. Ko se je za-
ribami zaletel v mreže, so ribe vse
uše iz njih, divji lovec se je pa ujel.

V Maru je skočil ozelenjen če-
vljarski pomočnik Ivan Pfeifer v
Miksnitu na Gornjem Štajerskem
in strahu pred nasledki sodne pre-
iskave.

Poskušen samomor. V Mari-
boru se je zastrupil včeraj 19letni
trgovski vajenc Ernest Grilec in sicer
iz strahu pred 4 mesečno
kaznijo, ki jo je imel nastopiti zaradi
tativne. Slaba vzgoja je f

Kateri Jeremijaš pa naj sedaj opeva obup fabrikatov brkovzpenjača: »Es ist ereicht!«!! — Šalo na stran: dogodek je političke in ekonomiške važnosti!

* Dober odgovor. O glasovitem matematiku Steinerju, ki je svoj čas deloval v Berolinu, se pripoveduje naslednje: Začetkom je šlo Steinerju v Berolinu slab in moral se je prebiti s privatnim poučevanjem, če je hotel živeti. Njegova slava je pa rastla in leta 1834. je že bil profesor na berolinski univerzi in član akademije. Bil je rojen Švicar, sin kmečke rodbine ter je v mladosti pasel kraleve. Ko je bil nekoč povabljen na dvor, sedel mu je nasproti visok do stojanstvenik, napihnjen na prevzetnost, kateremu je bila Steinerjeva navzočnost skrajno neljuba in zoper na. Da bi ga jezik, ga je vprašal čez mizo: »Povejte mi, gospod profesor, ali je res, da ste kot deček pasli kraleve na paši?« Da, ekselencija, je odvrmil učenjak čisto mirnega obraza, »in od tistega časa imam neprecenljiv dar, da vsako govedo spoznam že od daleč.« Dostojanstveniku se je poselil nos in nič več mu ni prišlo na misel ščipati profesor.

* Pot do bogastva. Pot do bogastva je vsakemu odprt. Treba je samo znati, kako se mora po njem hoditi. Oni, kateri so ga prehodili, ne prikrivajo navadno svojih skušenj. Oni nam te skušnje izrekajo v sledenih izrekih, kateri nas gotovo pripeljejo na pravi pot. Stedenje je vir bogastva. Anglež Cobden pravi: Kvet se deli v dva dela: eni, ki hranijo, drugi, raztrošajo. Vse hiše, vse mlini, vse mostovi, vse ladje, vse železnice na tem svetu, vsa velika dela, katera so ustvarila civilizacijo in srečo naprednih narodov — vse to so dela onih, kateri so štedili, dočim so oni, kateri so tratali, postali njihovi sužnji. — Jon Lubbock pravi: Samo s tem namenom štediti, da se denar grnadi, je slabo; hraniti, da si človek varuje neodvisnost, to je modro in pravico. Stedenja je vir neodvisnosti in slobode. — Pravila štendne Amerikanec B. Franklin svetuje: Da ima človek zmeraj nekaj denarja v svojem žepu, se je treba tako ravnavati: 1. Naj ti bodela poštenje in delo vedno neločljiva tovariša v življenju. 2. Potrosi dnevno četudi samo en krajcar manj kot znaša tvoj čisti dohodek. Ako bodes tako delal, se bo jek prazen žep polagoma polnit, tvoji upniki te ne bodo stiskali in nesreče te ne bodo mučile. — Jon Lubbock ravi: Imej zmeraj knjižico za izdatke, zapisuj si vse izdatke in pazi na nje. Ne pravim, da je treba navesti tudi najmanjšo malenkost, toda znaj in pomni dobro vsak svoj izdatek, vse kar porabiš in kar kupiš. Človek, kateri zmeraj zna, kar ima v žepu in kateri pomni cene, po katerih kupuje, ne bo nikdar po nepotrebni zapravljal denarja. Deset zapovedi od Jeffersona. Tomaž Jefferson je bil kakor njegov veliki rojek R. Franklin posebno praktičen človek. Zapustil je kot deset zapovedi teh 10 svetov Amerikancem: 1. Ne odlagaj na jutri, kar moreš danes zvršiti. 2. Ne trati nikoli denarja, dokler ga nisi zasluzil. 3. Ne kupuj nikoli ničesar nepotrebnega z izgrovrom, da je poceni. 4. Ne pritožuj se nikoli, da nisi dovolj jedel. 5. Delo, katero ljubiš, te ne bo nikoli utrudilo. 6. Ne zahtevaj od drugega, da ti izvrši delo, katero lahko sam zgotovil. 7. Domišljavost in oholost je hujša kot glad in žeja. 8. Začni vsako stvar od začetka. 9. Čuvaj se skribi in žalosti, katero si samo domišljuješ, a katere v resnici ni. Štej do deset poprepj, kakor hočeš kaj povedati, kadar si nezadovoljen, a štej do stotine prej, ko hočeš kaj izgovoriti, kadar si jezen in razjarjen. — Sveti Carnegie. Delaj brez počitka, a štej do prvega koraka. Pregleduj svoje knjige in napravi vsak dan bilans. Delaj hitro in odločno. Zmeraj moraš znati kar hočeš.

* Posebne vrste ure. V neki gostilni niso imeli ure. Ko je nekoč neki gost vprašal gostilničarko, zakaj nimajo ure, mu je ta odvrnila: »Pri nas ne rabimo nobene ure, ker je itak vem, koliko je. Ob 7. zvečer pride gospod profesor, kadar zahteva drugi vrček piva, je 8. Nato igra z doktorjem, krojačem, čevljarjem in ključavnicačem na karte; ob pol 9. se prvkrat skrega. Ob 9. pride že druga družba in igra; skrega se ob polu 10. Ob 10. se vname splošen prepir, tako da se začne ob polu 11. pretep vsenavskriž in da pride ob 11. policijski, ki pomeče goste na cesto. To je moja ura, na katere točnost se lahko vsak večer zanesem.« Upati je, da ima idilična gostilna tudi čez dan prizore in dogodek, po katerih domači vedo, koliko je ura.

Telefonska in brzjavna poročila.

Jubilejni sprevod otrok.

Dunaj, 21. maja. Danes so priredili jubilejni sprevod dunajskih šolskih otrok. V sprevodu je bilo 82.000 otrok. Izmed teh se je onesvestilo 1150. Rešilno društvo je 30 otrok moralno prepeljati na dom, ker se je bilo pri njih bati najhujšega.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 21. maja. Poslanska zbornica je nadaljevala razpravo o maloruskem nujnem predlogu glede neredov pri galiških deželnozbornskih volitvah. Govorila sta obo glavnega govornika. Prihodnja seja bo jutri.

Sporazumlenje med avstrijsko in ogrsko vlado.

Dunaj, 21. maja. Iz verodostojnega vira javljajo, da se je med obojestranskima vladama doseglo polno sporazumlenje. Madžari so se vedali. Platje oficirjem se zvišajo že s 1. julijem. Termin za zasedanje delegacij se še ni določil.

Mir na vseučilišču.

Dunaj, 21. maja. Na univerzi in na tehniki je bil danes popolen mir. Dajaštvo je priredilo rektorju Ebnerju burne ovacije.

Cesarjev obisk praške razstave.

Praga, 21. maja. Cesar pride semkaj 18. junija in ostane tu dva dni. Iz Prage se pelje direktno v Išl.

Izstop iz katoliške cerkve.

Brno, 21. maja. Šestdeset tehnikov je prijavilo svoj izstop iz katoliške cerkve.

Volilna reforma na Ogrskem.

Budimpešta, 21. maja. »Magyar Ország« javlja, da predloži vlada parlamentu načrt volilne reforme meseca septembra. Sredi meseca septembra bodo tudi sklicane delegacije.

Zopet vojaška zarota na Rusku.

Petrograd, 21. maja. Med posadko v Kremenčugu je bila odkrita revolucionarna zarota. Aretovanih je bilo več vojakov in en civilist.

Sprejem avstrijskih slovanskih poslancev v Petrogradu.

Petrograd, 21. maja. Za sprejem avstrijskih slovanskih poslancev se delajo velike priprave. Kolodvor bo ves okrašen. Posebna deputacija se bo peljala poslancem naproti in jih spremljala do Petrograda. V deputaciji bo tudi general Volodimirov. Poslanci bodo sprejeti od ministrskega predsednika Stolipina, če jih bo sprejel v avdijenci tudi car Nikolaj, še ni gotovo.

Pretilna pisma Hardenu.

Berolin, 21. maja. Maksimiljan Harden dobiva vsak dan grozilna pisma, v katerem se mu grozi z umorom, ako bo nadaljeval kampanjo proti knezu Eulenburgu. Baje izvira vsa ta pisma iz najbliže okolice Eulenburgove.

Gospodarstvo.

„JANUS“ vzajemni zavod za zavarovanje življenja na Dunaju.

I. Wipplingerstrasse št. 30.

V I. četrtekletju 1908 je bilo vloženih 5562 zavarovalnih ponudb z zavarovalnem vsoto okrog K 5.884.000 —, izmed katerih je bilo izdanih 5227 polic za zavarovalno vsoto K 4.708.000.

V II. četrtekletju 1908 zapadle zavarovalne premije in pristojbine kakor tudi kapitalne obresti so znašale okrog K 1.610.000. — Zapadla plačila pa K 648.000.

Od obstanka zavoda se je izplačalo K 64.840.000.

Police „Janusa“ so po petletnem obstaniku neizpodbitne. Po petletnem obstaniku izplača zavod tudi za slučaj samoumora, dvobojja ali pijkenstva. Nudi tudi brezplačno vojno zavarovanje, in plača zapadlo zavarovalno takoj, to je brez odloga in brez provizije.

Nadaljnja pojasnila daje in zavarovalne ponudbe sprejema

Filialka „Janusa“ za Štajersko, Koroško in Kranjsko

v Gradcu, Neuthorgasse 47, Janushof.

Parket in linolej ohranja eleganten, trajen in ki se da umivati izza 1901 sijajno pojavljena Cirline. Poraba preprosta in varčna. Steklonica po 3 K in 170 K povsod naprodaj. Edini izdelovalec I. Lorenz & Comp., Hob na Češkem. 1810 1

Se dobi povsod! Kalodont neobhodno potrebno zdravju Crem ūzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Kateri Jeremijaš pa naj sedaj opeva obup fabrikatov brkovzpenjača: »Es ist erreicht!«!! — Šalo na stran: dogodek je političke in ekonomiške važnosti!

* Dober odgovor. O glasovitem matematiku Steinerju, ki je svoj čas deloval v Berolinu, se pripoveduje naslednje: Začetkom je šlo Steinerju v Berolinu slab in moral se je prebiti s privatnim poučevanjem, če je hotel živeti. Njegova slava je pa rastla in leta 1834. je že bil profesor na berolinski univerzi in član akademije. Bil je rojen Švicar, sin kmečke rodbine ter je v mladosti pasel kraleve. Ko je bil nekoč povabljen na dvor, sedel mu je nasproti visok do stojanstvenik, napihnjen na prevzetnost, kateremu je bila Steinerjeva navzočnost skrajno neljuba in zoper na. Da bi ga jezik, ga je vprašal čez mizo: »Povejte mi, gospod profesor, ali je res, da ste kot deček pasli kraleve na paši?« Da, ekselencija, je odvrmil učenjak čisto mirnega obraza,

»in od tistega časa imam neprecenljiv dar, da vsako govedo spoznam že od daleč.« Dostojanstveniku se je poselil nos in nič več mu ni prišlo na misel ščipati profesor.

* Pot do bogastva. Pot do bogastva je vsakemu odprt. Treba je samo znati, kako se mora po njem hoditi. Oni, kateri so ga prehodili, ne prikrivajo navadno svojih skušenj. Oni nam te skušnje izrekajo v sledenih izrekih, kateri nas gotovo pripeljejo na pravi pot. Stedenje je vir bogastva. Anglež Cobden pravi:

Kvet se deli v dva dela: eni, ki hranijo, drugi, raztrošajo. Vse hiše, vse mlini, vse mostovi, vse ladje, vse železnice na tem svetu, vsa velika dela, katera so ustvarila civilizacijo in srečo naprednih narodov — vse to so dela onih, kateri so štedili, dočim so oni, kateri so tratali, postali njihovi sužnji. — Jon Lubbock pravi:

Samo s tem namenom štediti, da se denar grnadi, je slabo; hraniti, da si človek varuje neodvisnost, to je modro in pravico. Stedenja je vir neodvisnosti in slobode. — Pravila štendne Amerikanec B. Franklin svetuje:

Da ima človek zmeraj nekaj denarja v svojem žepu, se je treba tako ravnavati: 1. Naj ti bodela poštenje in delo vedno neločljiva tovariša v življenju. 2. Potrosi dnevno četudi samo en krajcar manj kot znaša tvoj čisti dohodek. Ako bodes tako delal, se bo jek prazen žep polagoma polnit, tvoji upniki te ne bodo stiskali in nesreče te ne bodo mučile. — Jon Lubbock ravi:

Imej zmeraj knjižico za izdatke, zapisuj si vse izdatke in pazi na nje. Ne pravim, da je treba navesti tudi najmanjšo malenkost, toda znaj in pomni dobro vsak svoj izdatek, vse kar porabiš in kar kupiš. Človek, kateri zmeraj zna, kar ima v žepu in kateri pomni cene, po katerih kupuje, ne bo nikdar po nepotrebni zapravljal denarja. Deset zapovedi od Jeffersona. Tomaž Jefferson je bil kakor njegov veliki rojek R. Franklin posebno praktičen človek. Zapustil je kot deset zapovedi teh 10 svetov Amerikancem: 1. Ne odlagaj na jutri, kar moreš danes zvršiti. 2. Ne trati nikoli denarja, dokler ga nisi zasluzil. 3. Ne kupuj nikoli ničesar nepotrebnega z izgrovrom, da je poceni. 4. Ne pritožuj se nikoli, da nisi dovolj jedel. 5. Delo, katero ljubiš, te ne bo nikoli utrudilo. 6. Ne zahtevaj od drugega, da ti izvrši delo, katero lahko sam zgotovil. 7. Domišljavost in oholost je hujša kot glad in žeja. 8. Začni vsako stvar od začetka. 9. Čuvaj se skribi in žalosti, katero si samo domišljuješ, a katere v resnici ni. Štej do deset poprepj, kakor hočeš kaj povedati, kadar si nezadovoljen, a štej do stotine prej, ko hočeš kaj izgovoriti, kadar si jezen in razjarjen. — Sveti Carnegie. Delaj brez počitka, a štej do prvega koraka. Pregleduj svoje knjige in napravi vsak dan bilans. Delaj hitro in odločno. Zmeraj moraš znati kar hočeš.

* Posebne vrste ure. V neki gostilni niso imeli ure. Ko je nekoč neki gost vprašal gostilničarko, zakaj nimajo ure, mu je ta odvrnila:

»Pri nas ne rabimo nobene ure, ker je itak vem, koliko je. Ob 7. zvečer pride gospod profesor, kadar zahteva drugi vrček piva, je 8. Nato igra z doktorjem, krojačem, čevljarjem in ključavnicačem na karte; ob polu 9. se prvkrat skrega. Ob 9. pride že druga družba in igra; skrega se ob polu 10. Ob 10. se vname splošen prepir, tako da se začne ob polu 11. pretep vsenavskriž in da pride ob 11. policijski, ki pomeče goste na cesto. To je moja ura, na katere točnost se lahko vsak večer zanesem.« Upati je, da ima idilična gostilna tudi čez dan prizore in dogodek, po katerih domači vedo, koliko je ura.

* Posebne vrste ure. V neki gostilni niso imeli ure. Ko je nekoč neki gost vprašal gostilničarko, zakaj nimajo ure, mu je ta odvrnila:

»Pri nas ne rabimo nobene ure, ker je itak vem, koliko je. Ob 7. zvečer pride gospod profesor, kadar zahteva drugi vrček piva, je 8. Nato igra z doktorjem, krojačem, čevljarjem in ključavnicačem na karte; ob polu 9. se prvkrat skrega. Ob 9. pride že druga družba in igra; skrega se ob polu 10. Ob 10. se vname splošen prepir, tako da se začne ob polu 11. pretep vsenavskriž in da pride ob 11. policijski, ki pomeče goste na cesto. To je moja ura, na katere točnost se lahko vsak večer zanesem.« Upati je, da ima idilična gostilna tudi čez dan prizore in dogodek, po katerih domači vedo, koliko je ura.

* Posebne vrste ure. V neki gostilni niso imeli ure. Ko je nekoč neki gost vprašal gostilničarko, zakaj nimajo ure, mu je ta odvrnila:

»Pri nas ne rabimo nobene ure, ker je itak vem, koliko je. Ob 7. zvečer pride gospod profesor, kadar zahteva drugi vrček piva, je 8. Nato igra z doktorjem, krojačem, čevljarjem in ključavnicačem na karte; ob polu 9. se prvkrat skrega. Ob 9. pride že druga družba in igra; skrega se ob polu 10. Ob 10. se vname splošen prepir, tako da se začne ob polu 11. pretep vsenavskriž in da pride ob 11. policijski, ki pomeče goste na cesto. To je moja ura, na katere točnost se lahko vsak večer zanesem.« Upati je, da ima idilična gostilna tudi čez dan prizore in dogodek, po katerih domači vedo, koliko je ura.

* Posebne vrste ure. V neki gostilni niso imeli ure. Ko je nekoč neki gost vprašal gostilničarko, zakaj nimajo ure, mu je ta odvrnila:

»Pri nas ne rabimo nobene ure, ker je itak vem, koliko je. Ob 7. zvečer pride gospod profesor, kadar zahteva drugi vrček piva, je 8. Nato igra z doktorjem, krojačem, čevljarjem in ključavnicačem na karte; ob polu 9. se prvkrat skrega. Ob 9. pride že druga družba in igra; skrega se ob polu 10. Ob 10. se vname splošen prepir, tako da se začne ob polu 11. pretep vsenavskriž in da pride ob 11. policijski, ki pomeče goste na cesto. To je moja ura, na katere točnost se lahko vsak večer zanesem.« Upati je, da ima idilična gostilna tudi čez dan prizore in dogodek, po katerih domači vedo, koliko je ura.

* Posebne vrste ure. V neki gostilni niso imeli ure. Ko je nekoč neki gost vprašal gostilničarko, zakaj nimajo ure, mu je ta odvrnila:

»Pri nas ne rabimo nobene ure, ker je itak vem, koliko je. Ob 7. zvečer pride gospod profesor, kadar zahteva drugi vrček piva, je 8. Nato igra z doktorjem, krojačem, čevljarjem in ključavnicačem na karte; ob polu 9. se prvkrat skrega. Ob 9. pride že druga družba in igra; skrega se ob polu 10. Ob 10. se vname splošen prepir, tako da se začne ob polu 11. pretep vsenavskriž in da pride ob 11. policijs

Strojepisca

sprejme takoj notar Hudovernik v Ljubljani. Stenografi imajo prednost. 1807-1

Notarsk. kandidata

novince ali pa absoluiranega jurista, ki se hoče posvetiti notarijatu, sprejme notar v Ljubljani. 1806-1
Ponudbe naj se pošljejo uprav. „Slov. Naroda“.

Županstvo v Ajdovščini razpisuje službo

1816-1

občinskega tajnika

z letno plačo 800 K.
Opozarja se, da je v Ajdovščini oddati tudi

tajništvo hranilnice in posojilnice ter okrajne bolniške blagajne

z letno remuneracijo približnih 1400 K. — Za ta dva zadnja posla se zahteva primerna varščina. Zanesljiva in zmožna oseba opravljala bi lahko vse tri službe, kar bi jej neslo prislužka približno 2200 K na leto. Kolevane prošnje z dokazili dosedanjega službovanja naj se do pošljejo na Županstvo v Ajdovščini do 1. junija t. l.

Županstvo v Ajdovščini.

Iz dneva na

„Zeleni hrib“!

Vljudno naznanjava, da sva s 1. majnikom prevzela restavracijo na Zelenem hribu

ter se priporočava sl. občinstvu, osobito pa cenj. društvi za predbo vrtnih veselic. 1764-3

Dobilo se bodo vedno pristno vino in sveže pivo. Dalje izborna kava, ter vsak čas mrzla v gorka jedila, surovo maslo, salame itd. Postrežba točna in solidna.

Vrt je izredno lep, hladen, nepršen. — Na razpolago je tudi keglijšče in gugalnica.

Torej na „Zeleni hrib“

Priporočava se za mnogobrojen obisk

Anton in Fani Urankar.

Narodna knjigarna

v Ljubljani, Jurčičev trg štev. 3

priporoča naslednja dela:

Io. Cankar: Aleš iz Razora.

Ta povest iz narodnega življenja je velezanljiva in spada med najboljše dela tega pisatelja. Broš. K 150, vez. K 250; po pošti 20 v več.

Ivan Lah: Vaška kronika.

Ta knjiga obsega več izvrstnih zgodbinskih povesti iz slovenske preteklosti in sicer iz dobe turških vojsk, kmetiških vstaj, reformacije in renesance. Broš. K 170, vez. K 270, po pošti 21 v več.

Josip Jurčič: Zbrani spisi.

V 11. zvezkih so zbrani najlepši romani in povesti tega znamenitega pisatelja, ki se je s svojimi deli slovenskemu občinstvu tako priljubil, kakor samo malo drugih avtorjev. 1. Deseti brat. 2. Juri Kožjak. Spomini starega Slovencev. 3. Domem. Juri Kobila i. dr. 4. Tihotapec. Grad Rojnj. Kloštrski žolnir. 5. Hči mestnega součinka. Nemški valpet. Sin kmečkega cesarja i. dr. 6. Sosedov sin. Moč in pravica i. dr. 7. Lepa Vida. Erasmus Tatembach. 8. Cvet in sad. 9. Doktor Zober. 10. Rokovnici i. dr. 11. Tugomer. Veronika Desenška i. dr. Vsak zvezek velja broširan K 180, vezan 2 K, po pošti 20 v več.

Dr. Jos. Vošnjak: Zbrani dramatični in pripovedni spisi.

II. Doktor Dragan, drama v petih dejanjih. Broš. 1 K, po pošti 20 v. več. III. Lepa Vida, drama v petih dejanjih. Broš. 1 K, po pošti 20 v. več.

Dr. Vošnjak ni samo jako priljubljen pripovedalec, marveč tudi eden najboljših slovenskih dramatikov. Njegovi igri Doktor Dragan in Lepa Vida sta dosegli na otru najlepše uspehe. Več čistič dobike je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

Drugotin Jesenko-Doksov: Pesmi.

V najlepši moški dobi umrl Jesenko je bil velenadar pesnik, a bil je pri tem akromen človek, ki zase ni delal reklame. Njegove pesmi, priobčene v raznih listih, so vzbujala občno pozornost. Po njegovi smrti so bile izdane in je čistič dobike zamenjana mnogočetvinski nepreskrbeljeni rodbini, ki jo je zapustil Jesenko. Vez. Izvod velja 3 K, a pošto 20 v. več.

Ljubljanski Zvon.

Tega prvega in najboljšega slovenskega literarnega časopisa je dobiti še naslednje letnike: 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906 in 1907. Vsak letnik velja broširan K 920.

Fr. Lipič: Strahovalci dveh kron.

Zgodovinski roman iz dobe velikih bojev med benesko relikvijo in turškim cesarstvom, v katerih so igrali hrvaški in slovenski pomorski roparji znatenit vlogo. 2 zvezka. Broš. oba 2 K, po pošti 40 v. več.

* * Koristka.

Roman iz ljubljanskega gledališkega življenja v polpreteklem času. Broš. 80 v., po pošti 20 v. več.

H. Kirchstelger: Pod spo-vednim petatom.

Ta roman iz duhovskega življenja odkriva skrivnosti iz župnišč in duhovskega stanu sploh. Pisatelj je bil sam duhovnik. Dva zvezka. Broš. oba K 40, po pošti 40 v. več.

Zbirka znamenitih povesti.

I. Štiri ruske slike.

Cena 60 v., s pošto 70 v.

Ta knjižica obsega štiri svetovnoslavnih povesti, ki so jih spisali Gorkij, Čehov in Turgenjev.

Movi obrni red.

Slov. izdaja. 1 K, po pošti 1 K 10 v.

Novi vinski zakon,

ki ga mora imeti nabitega v svojih prostorih vsak gostilničar, vsak kavarzar, vsak vinotržec in vsak vinogradnik.

Cena 70 v., s pošto 80 v.

Uzorna pravila

za obrtne zadruge.

Cena 50 v., s pošto 60 v.

Uzorna pravila

za pomočniške zbornice.

Cena 80 v., s pošto 61 v.

Podružnica:

Kočevje, Glavni trg 79.

novince ali pa absoluiranega jurista, ki se hoče posvetiti notarijatu, sprejme notar v Ljubljani. 1806-1

Ponudbe naj se pošljejo uprav. „Slov. Naroda“.

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1

1806-1

1807-1</p

Moška obleka od 4 gld. naprej.
Deška obleka od 2 "
Otroška obleka od 1 "
"Angleško skladišče oblek"
O. BERNATOVIC
 v Ljubljani, Mestni trg štev. 5.

Večkrat sukane v ognju pocinkane žičaste pletenine posebno pripravne za ograditev parkov za divjačino, vinogradov, drevesnico itd. za varstvo proti zajcem, za pasejo obore, v varnost proti toči, za fazararje, ptičnikom in kletke, najboljše žičevje za igrališča lawn-tennis, do treh metrov širokosti v zalogi, za Rabiteve stene, Menirjeve gradiče itd. ltd. ltd. Plethenine se izdelujejo s 13 do 150 mm širokimi petljami in iz različno debele žice, ki se šteje po spletenju pocinkna v ognju in zato ne rjaví, kakor vse iz pocinkane žice napravljene plethenine. Tudi bodečo žico za ograje v ognju pocinkano in različnih debelesti dobavljajo prav ceno

Hutter & Schrantz d. d.
 tvernice za sitarsko na Dunsju, Maribor in klebučvin, blago in v Pragi-Bubna.
 Prirodi vzorci in vsakršna pojasnila gratis in franko.
 Dobiva se po vseh večjih trgovinah za železnino.
 Specialitetas patentni mački za sprek iz pocinkane zeleno plastične.

Veletrgovina dalmatinskega vina
Br. Novaković
 telefon št. 244. Ljubljana Telefon št. 244.

Lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji. Priporočajo slav. občinstvu svoja prista vredna, črna, bela in dežerna vina; kakor tudi domaći tropinovec, konjak, slivovce itd. po primernih cenah. 910 21

Ceniki in vzorci poštne presto.

Velik promet! Dobro blago! **Nizke cene!**

Dobro blago!

Samo 5 vin. Vas stane, da zahtevate moj novi ravnokar izšli veliki cenik, katerega posljem zastonj in poštne presto.

POZOR torej pri nakupovanju ur, zlatnine in srebrnine! Kdo si želi kupiti dobro in zanesljivo uro, naj se zaupljivo obrne na prvo domačo tvežko, kjer bo gotovo najbolje postrežen. — Imam ogromno zaloge prve vrste švicarskih žepnih ur, veržile, obeskov, okraskov, zapestnic, uhanov in prstanov z navadnimi in briljantnimi kamni, vseh vrst budilik, stenskih in salonskih ur, blago iz kina srebra 1748 itd., vse zaradi prevelike zaloge po konkurenčnih cenah. 2

Velika Izbična pripravnih, krasnih birmanskih daril.

Nikelastne ure od gld. 190 do 12-. Srebrne ure od gld. 3-90 do 80-. Zlate ure od gld. 12- do 500-. Srebrne veržile od gld. 190 do 20-. Zlate veržile od gld. 10- do 250-.
 Priporoča se s spoštovanjem

H. SUTTNER
 urar in trgovec
 Ljubljana
 Mestni trg.
 Nasproti rotovia.

Mizarski pomočniki
 so sprejmejo v stalno delo in z
 dobro plačo pri Jakobu Sernelu,
 mizarskem mojstru v Begunjah pri
 Cerkvi na Notranjskem. 1789-2

Sprejemata zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Vsek član ma pol proteku petih let pravico do dividende.

Indajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslem Šek.

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15

100-15